Тієї ночі перша леді країни з’явилася у їхній спільній подружній спальні (у кожного з них були ще й окремі спальні, але тієї ночі захотілося їй поніжитися під теплим боком чоловіка) десь близько третьої.

За кілька хвилин до дзвінка помічника президента з питань національної безпеки, що його вона потім називатиме фатальним.

Президент мирно посопував на широчезному подружньому ложі, чомусь посміхався уві сні, безпечно і якось по-дитячому — щасливець!

Біля нього, біля його голови на приставному столику — тільки руку простягни, — полискував у світлі нічника телефонний апарат з вельможним державним гербом — для екстрених нічних дзвінків.

Глянула на апарат з державним гербом з неприязню — своїми аж ніяк несподіваними і не передбачуваними дзвінками, здебільшого терміновими, він завжди ніс сум’яття і тому вона терпіти його не могла, але й вдіяти теж нічого не могла — апарат для нічного зв’язку в надзвичайних ситуаціях мав стояти в узголів’ї президента і все тут, державна справа.

Розстебнувши ґудзики, перша леді ворухнула плечем, халатик легко зсунувся і впав під ноги. Струнка й довгонога, на мить помилувавшись своїм ще молодим, звабним тілом, вона переступила через халат (лінь було нахилятися, аби підібрати його), щось замуркотівши кішечкою шмигнула під ковдру і почала миттєво провалюватися в солодкий сон. Правда, перед внутрішнім зором, як тільки-но вона заплющила очі, ще якийсь час золотим казковим сяйвом світився красень місяченько, що його вона, використовуючи безхмарну ніч, майже до третьої години розглядала в телескоп своєї домашньої обсерваторії у Білій вежі ранчо — було в неї таке хобі.

До дзвінка помічника президента з питань національної безпеки, залишалися лічені хвилини.

— Минула нічка варта того, аби бути записаною на скрижалях — чи де там? — історії, — дещо хвастаючи, казатиме він, як уже все вляжеться. — Що й буде, сподіваюсь, зроблено. Але колись, як знімуть гриф секретності. А сьогодні це державна таємниця.

— Навіть для мене? — подивувалась вона.

— Навіть для тебе, — розвів він руками. — Сім’я й держава у нас мають бути на різних полюсах. Хоча гаразд, порушимо суворі інструкції. Запитуй.

— Як все почалося?

— Історія з пришельцями? Якби я знав коли…

— … виникла їхня база на Місяці, якщо вона там виникла?

— Це вже друге запитання, на яке ми теж поки що не маємо відповіді. — Помовчавши, додав: — І не швидко будемо її мати. Як не знаємо де саме, в якому районі нашого нічного світила їхня база. А вона там точно є. Наші астронавти під час відвідання Місяця навіть візуально бачили їхній корабель… А щодо вчорашнього випадку, то все, як ти знаєш, почалося з екстраординарного дзвінка мого помічника з питань національної безпеки, А втім, ти спала в мене під боком, як він подзвонив. Принаймні, встигла лягти до кого дзвінка.

— І все одно, — вередливо скривила вона пишні губки, — розкажи як все відбулося. Раптом я колись писатиму мемуари "Мій чоловік — президент", згодиться…

… Коли помічник президента з питань національної безпеки після термінового дзвінка до нього начальника штабу об’єднаних штабів, вмить від почутого проснувшись, схопив трубку, тремтячими руками набрав номер спочивальні президента (він знав, що той — найголовніший нічний апарат стоїть у президента біля подушки в узголів’ї і по ньому дзвонити мали право лише кілька осіб і то — в най-найкритичніших ситуаціях, що не терпіли зволікань до ранку, була третя година ночі.

Власне, вже початок четвертої і помічник знав, що Глава держави ліг пізно, але все одне після почутого від начальника штабу об’єднаних штабів не зґвалтувати президента не міг, тож кваплячись, набрав номер, будучи певним: його дзвінок вже належить історії.

Президенту снився лагідний сон, у якому він бачив себе то підлітком, то вже юнаком… Після таких снів у нього потім весь день був гарний настрій і він замріяно казатиме своїм помічникам: "Цієї ночі я впадав у щасливе дитинство… Господи, невже я колись був дитиною?.."

Помічник знав, що коли президент був хлопчиком (та й пізніше, як вже навчатиметься в коледжі, потім в університеті і вже коли служитиме у військово-повітряних силах), він над усе захоплювався фантастикою і перечитав, здається, все, що на той час з’являлося друком в цьому жанрі. Особливо любив твори про пришельців, іншопланетян та їхні, — бодай і на папері, бодай і в художніх творах, — контакти з землянами. Чи землян з ними, ("Машина часу" Уелса, звісно, займала почесне місце в тім списку), і навіть сам тоді пробував писати на улюблену тему — про зустрічі землян з представниками позаземного розуму. (Він твердо вірив — принаймні, тоді, — що позаземні брати по розуму у Всесвіті неодмінно є).

— Джек, — сонно пробурмотів у трубку президент, — ти хоч знаєш, що ти натворив своїм недоречним дзвінком?.. Так, так, вирвав мене із солодких обіймів Морфея, — він завади вдавався до лірики, коли був незадоволений чимось. — А який сон мені снився! Ніби я маленький, маленький хлопчик, яким, уяви, колись був.

— Сер, — посмів його перебити помічник з питань національної безпеки (тому й посмів, що займав такий пост, а справа стосувалася якраз питань його компетенції й посади, себто національної безпеки країни), — за даними Служби контролю за космосом, до орбіти планети Земля…

— Я поки що, слава Богу, відповідаю не за всю планету, а конкретно лише за ввірену мені державу. Та гаразд. Що там наближається до орбіти планети Земля?

Помічник випалив одним духом, як з кручі кинувся в холодну воду.

— Об’єкт позаземної цивілізації, сер!..

Президент позіхнув, але швидше всього це була захисна реакція, чи нервовий струс.

— Корабель позаземної цивілізації? Чи мені вчулося? Якщо мені це не сниться і твій дзвінок, Джек, теж не з розряду снів, виходить ми, люди планети Земля не одинокі у Всесвіті, якщо до нас летить корабель іншої, позаземної цивілізації?

— Виходить, сер. Саме так, сер. Я це й хотів вам доповісти, сер.

— І ми першими матимемо — чи вже маємо? — шанс зустрічати представників позаземної цивілізації?

— Виходить, сер, саме так, сер, Я це й хотів…

— Стривай, Джек. Дай мені спершу отямитись… Я так пізно ліг, а тут ти зі своїм позаземним кораблем… Можливо це просто… просто оптичний — чи який там? — ефект? Ілюзія чи міраж? Зрештою, збій в системі протиракетної оборони — що тільки не з’являється час од часу

на екранах їхніх радарів, га? Але не відходь від апарата. До речі, хто тобі повідомив цю сенсаційну новину?

— Оперативний черговий Служби контролю за космічним простором підняв на ноги начальника штабу об’єднаних штабів, а вже він — мене.

— Гм… Так об’єкт позаземної цивілізації?

— Так, сер.

— І, звичайно ж, невпізнаний?

— Так, сер.

— Точнісінько, як у фантастичних творах, якими я захоплювався в юності. Там пришельці прибувають до нас як по графіку. І всі, між іншим знають нашу мову і чудово на ній розмовляють.

Помічник не знав що й сказати, лише сторожко дихав у трубку.

— Отож, НЛО?

— Так, сер. Виходить, сер.

— Але я не уфолог. Не спеціаліст з невпізнаних літальних об’єктів. Судячи з нашої преси, яка в погоні за сенсацією що тільки не пише, НЛО чи не щодня відвідують Землю. Принаймні, за оглядову історію зафіксовано біля двох мільйонів — десь я читав, — спостережень цього загадкового явища, але ще ніхто й ніколи — на достовірному рівні, — не контактував з пришельцями.

— Зафіксовано біля двох тисяч контактів з НЛО, сер, — посмів вставити помічним.

— Гаразд… Дві тисячі — то й дві тисячі. Хто на даний момент знає про візит непрошених гостей?

— Оперативний черговий Служби контролю за космосом, — заторохтів помічник, — командуючий протиракетною обороною країни, астроном, який першим зафіксував появу чужого корабля, керівник обсерваторії космічного агентства, військовий міністр, державний секретар, помічник президента і ось тепер президент країни.

— Всіх вище названих тобою осіб запросити до мене. Негайно. Місце зустрічі — секретний кабінет мого офісу. Час — п’ять нуль— нуль ранку. Заодно викличе і мою секретарку.

— Слухаю, сер. Всі названі вами офіційні особи будуть в секретному кабінеті вашого офіса о п’ятій нуль— нуль ранку.

— А зараз… Зарай гелікоптер на дах ранчо. Сніданок в повітрі.

— Слухаю, сер…

— Ти — радий? — як він поклав трубку екстреного зв’язку і безпомічно кліпав якось білявими віями.

— Від чого маю радіти?

— Що збулася твоя дитячо-юнацька мрія?

Він довго мовчав.

— Боюсь, — зрештою озвався, — що це може бути… може бути так.

— Ти говориш наче з жалем, наче про якесь нещастя.

— Боюсь, що це може бути саме так. Одна справа зустріч з позаземним розумом у мріях юнака, який начитався фантастики, інша — в реальності.

Якщо тільки це й справді реальність, а не все таж фантастика.

— Ти — перший президент першої країни, яка зустрічатиме на планеті Земля іншопланетян, — дружина в захопленні покотилася їхнім широким подружнім ложем, що нагадувало майданчик для вертольота й опинившись біля нього, цмокнула його в щоку. — Вітаю, дорогий. Справді, те, що відбулося сеї ночі вже належить історії. Я негайно замовлю собі нове плаття, адже поруч з тобою зустрічатиму позаземних гостей — чи не правда? Бодай заради протоколу.

— В цьому випадку протоколу ще немає, адже ще жоден президент до мене не зустрічав представників позаземної цивілізації.

— Тоді ти заведеш такий протокол — зустріч братів по розуму, їх має президент зустрічати разом зі своєю дружиною, першою леді країни. Ти не проти?

Але тут нетерпеливо задзвонив телефон, президент зітхнув і обережно, — як наче б вона була з отруйним жалом, — взяв трубку.

— Все, спати цієї ночі більше не доведеться.

— Сподіваюсь, ти виділиш мені енну суму на новий наряд з такої нагоди? — запитала перша леді, як він поклав трубку.

— Коли Хрущов, — раптом сказав він дивлячись кудись у стіну спочивальні й думаючи про щось своє, — відвідував нашу країну і дружина тодішнього нашого президента запитала високопоставленого гостя чи думає він купити своїй дружині норкову шубу, Хрущов спалахнув (він взагалі був грубуватий): норкову шубу? З якої нагоди? На честь

приїзду до вашої країни? А за які гроші ви радите мені купити цю річ? Я отримую як і всі командировочні. До речі, 16 доларів на день.

— Пхе, — скривилась перша леді, — а хто такий цей… мм…

— Хрущов? Колишній лідер — вельми колоритний, — СРСР — була колись така більшовицька імперія, яку один з моїх попередників назвав "виплодом пекла". Чи мого породженням. Одним словом, кодлом.

І вона зрозуміла, що він розповів їй цю історію аби виграти час і бодай отямитись від того, про що доповів йому помічник з питань національної безпеки.

— Але твоєї річної зарплатні, містере президент, цілком вистачить на пристойне вбрання для коханої дружини. Сподіваюсь, я ще перебуваю в цьому статусі?

— І перебуватимеш у ньому завжди, але… Двісті тисяч? У тебе, дорога, й апетит!

— Але й представники позаземного розуму до нас не щодня і навіть не щороку прилітають. Знову задзвонив апарат біля подушки президента.

— Все. Спокійне життя, хоча й неділя, відміняється. Доведеться таки зустрічати незваних гостей. Довго сія радість обминала Землю, а таки не обминула, Боже, за які такі мої гріхи?

Було три години сорок п’ять хвилин ранку, неділя і президент з дружиною, скориставшись вихідним, був на ранчо…

О четвертій сорок п’ять ранку, залишивши на даху своєї резиденції військовий гелікоптер, президент в супроводі начальника особистої охорони і двох агентів, підтягнений, свіжий і бадьорий, наче добре перед

тим виспався, зайшов до свого офіційного офісу в правому крилі столичної резиденції.

Особиста секретарка, схвильована, хоч і не подавала виду, вже чекала його. Кивком голови президент привітався з нею.

— Сер, члени комітету з національної безпеки та інші запрошені особи чекають вас у секретному кабінеті.

Військовий міністр коротко доповів про нештатну ситуацію. Пояснення давав керівник Служби контролю за космосом.

— Та де вони… ВОНИ, врешті-решт? Позаземні непрошені наші гості??? — перебивши доповідача з нетерпінням запитав президент.

— Їхній корабель підходить до земної орбіти, сер.

— Се-ер, — насмішкувато (бо хотів заховати за іронією свою не властиву йому раніше розгубленість) протягнув президент. — Дозвольте вам нагадати! Служба контролю за космічним простором підсліджує 50 тисяч об’єктів космічного сміття — щоденно! Космос перетворився на нашу земну сміттярку: супутники різного призначення, які відпрацювали свій термін, останні ступені ракет, навіть болти, гайки, різне там залізяччя, як мені доповідали, — все це збирається на земних орбітах і часто фіксується як… позаземні об’єкти. А ви… космічний корабель позаземної цивілізації! Мені вже доповідали про один подібний казус. Якось вчені однієї обсерваторії повідомили про значний спалах в сузір’ї Персея. А що виявилося насправді? То спалахнув, відбивши сонячні промені, один з давно мертвих супутників, що втративши орієнтацію і всіма забутий дрейфував. Чи як там по-вченому? — на якійсь орбіті… То чи не є повідомлення про з’яву міжзоряного корабля з цієї серії?

— Сер, дані, отримані нами, не підлягають сумніву, — голос начальника штабу об’єднаних штабів був твердим і впевненим. —

Протиракетна система космічної оборони піднята по бойовій тривозі. Вона в готовності нуль-один!

— Вони — що, справді підлітають до орбіти Землі? — вмить забувши про свій скепсис, з тривогою запитав президент, — Чому їх так зафіксували пізно? Невже телескоп Хаббл піднятий на 300 кілометрів над поверхнею Землі, який заглядає в глибину космосу на мільярди світлових років, не міг їх раніше вивити?

— Сер, їхній… засіб пересування, назвемо так помічений корабель позаземної цивілізації, має здатність несподівано виринати з нічого. Так само й зникати — у ніщо. Він вирнув вже на підході до орбіти Землі. Він просто з’явився і все. Він нікуди не зникає, просто перестає бути видимим і так само з’являється — себто стає видимим. Ось чому його так пізно зафіксували.

— Звідки гостей… принесло — якщо принесло?

— За попередніми, вельми, зрозуміло, приблизними даними — з Персея, із сузір’я північної півкулі зоряного неба. Не виключено, що від його найяскравішої зорі а Мірфака. За іншими даними — з району Полярної зіркі — Малої Ведмедиці. Вона є потрійною зорею, найяскравіший її компонент — цефеїда. Є ще і третє припущення — далекі гості з туманності Андромеди. Дані уточнюються… постійно.

— Гм… "Є ще й третє припущення" — передражнив він попереднього промовця. — А четвертого, часом, припущення у вас немає? І взагалі… взагалі, що далі?

— Сер, перш ніж астрономи встигнуть визначити звідки вони, гості з’являться в небі нашої планети. На всяк випадок вже підготовлено текст звернення до нашого народу і народів світу планети Земля.

— Гм… яке звернення?

— З приводу зустрічі братії по розуму.

— А ви певні, що до нас летять — якщо й справді летять? — саме брати по розуму, а не якісь там… гм-гм… монстри космічні? Хоча звучить вельми привабливо: брати по розуму. Але це формулювання потребує деякого уточнення: це ви їх називаєте братами по розуму. А вони нас? Ви їх не запитували?.. А раптом ми для них просто… Комашня якась. Прогулюючись чи поспішаючи на службу, ви ніколи не дивитеся собі під ноги, щоб не роздавати там якусь кузьку? Ви їх, якщо вони потраплять вам під ноги, просто давите, не завбачаючи, тож після спите спокійно і совість ваша чиста і себе ви не вважаєте убивцею, аморальним тощо.

Чи не так?

Ось і я не хотів би в якості якоїсь кузьки потрапити під ноги, — якщо у тих, кого ви називаєте братами по розуму, вони є. Я все ще таки хомо сапієнс — людина розумна. Але це я знаю, чи знають ВОНИ? Чи відають, що я — хомо сапієнс, людина розумна з планети Земля?

— Н— не знаю, — хтось невиразно пробурмотів.

— Жаль.

Я теж цього не знаю, — і вже весело, власне, єхидно: — Запитайте про це тих, кого ви так поспішно величаєте нашими братами по розуму. Я не спеціаліст з даного питання, але їхній корабель, судячи з усього, належить цивілізації, яка випереджає нас, землян, можливо, й на сотні тисяч літ. Ба, навіть, на мільйони років у своєму розвитку. Раптом у них зовсім інші поняття про мораль і так далі? Тож нам краще подбати про оборону, аніж про якусь там зустріч якихось, даруйте, братів, по розуму із сузір’я Персея, чи від Полярної зірки, Малої Ведмедиці і так далі, так далі…

— На який Місяць??? — швидко запитав президент (швидкість запитання вказувала на стан хвилювання, що його він у першу мить не міг збороти), як тільки-но секретний агент заніс розшифровку нового повідомлення. — Сів і зник з поля зору?

— Саме так, сер?

— На наш Місяць?

— Так, сер, — за всіх відповів військовий міністр.

— На той, що слугує супутником нашої планети? — тягнув президент аби виграти ще бодай хвилину. — Летів на Землю і раптом повернув до Місяця, сів там і… І зник з поля зору? Як розчинився в безповітряному просторі Місяця?

— Так, сер. Якщо судити за найновішими повідомленнями. Невідомий об’єкт чужої цивілізації здійснив посадку на нашому Місяці.

— І це, здається, не вперше?

— Так, сер. Невпізнані літальні об’єкти постійно відвідують Місяць. Там, очевидно, їхня засекречена база — нам поки що невідома.

— Чорт забирай, а що нам… відомо?

— Відомо… Вони часто у вигляді білих куль супроводжують наші ракети. Їх спостерігали майже всі астронавти, проводжують, супроводжують і зникають… Невідомо де.

— І нинішня з’ява нового об’єкту з цієї серії?

— Так, сер. Тільки цього разу…

— Ось про нинішній приліт і обміняймось думками. Тривогу у військах протиракетної оборони відмінити, перевести їх у звичайний режим чергування. Це ще невідомо чи взагалі щось прилітало до нас і сідало на Місяць чи… Ваші пропозиції й припущення…

Коли в найближчий вихідній перша леді прибула на ранчо, виявилося, що вигнані тижнем раніше мурахи, знову повернулися на ранчо — усією навалою. Прислуга не знала як боротися з тією дрібнотою — всі раніше рекомендовані засоби боротьби були вже випробувані — без будь-яких позитивних результатів. Вигнані комахи знову дружно з’явилися на ранчо і так же дружно заходилися влаштовувати свої муравлиська — обживатися в всерйоз і надовго.

Застосовувати отруту не зважилися — Товариство захисту тварин може здійняти рейвах, а це небезпечно для авторитету президента.

— Не чіпайте цих пришельців, — веліла прислузі перша леді, яка до того терпіти не могла мурах. — Вони більше за нас, людей, мають прав на місце під сонцем планети Земля, адже на ній вони з’явилися на мільйонолiття раніше нас — це їхня планета. Між іншим: на Землі відомо більше одного мільйона — МІЛЬЙОНА!!! — видів комах, що поширені починаючи від Антарктики й далі. Як вечорові сутінки облягли білий світ і чисте небо висвітилося міліардами зірок — чудовий час для астрономічних спостережень, — перша леді піднялася крутим корабельним трапом в Білу вежу правого крила ранчо — вона давно, чи не з студентських літ захоплювалася вивченням зоряного неба. Астрономія була її пристрастю.

У Білій вежі в неї була своя любительська, але обладнана за останнім словом техніки невелика обсерваторії (перша леді і про це знали всі в країні, була членом астрономічного товариства любителів, мала найновіші атласи зоряного неба, регулярно передплачувала астрономічні журнали, користувалася Web-сайтом), де в неї стояв вельми пристойний телескоп Avtostar Controller з комп’ютерним блоком управління.

Ясними ночами леді іноді просиджувала біля окуляра телескопа чи не до ранку (в такі ночі президент змушений був спати сам і потерпав од того, будучи великим любителем… любові).

Цього разу леді навела телескоп на Місяць, добре їй знайомий і в той же час незнайомий, тож щоразу вона відкривала на ньому для себе щось нове. Навіть у вже вивчених нею районах Місяця, що його вина ласкаво називала місяченьком… Ось і цього разу наче вперше роздивлялася добре знайомі їй світлі ділянки поверхні ("материки") і темні ("моря"), кільцеві гори ("цирки") і кратери — навіть тріщини й борозни…

Знала, що на Місяці надто гаряче, надто холодно (вдень температура там піднімається до 117 °C, вночі падає до — 169 °C) і занадто сухо, щоби там могло існувати життя — принаймні, таке, яким ми — біологічні істоти, які можуть існувати лише в певних параметрах — його уявляємо.

Але вони там — ВОНИ — працюють.

А втім, ВОНИ не люди, навіть не антропоморфні істоти, тож їм такі поняття як гаряче— холодно— спекітно, відсутність повітря байдуже. Адже ВОНИ були — якщо були, — пришельцями з немислимих глибин Всесвіту, представниками немислимої для землян цивілізації, іншої фізики й інших законів і були всього лише за 384,401 кілометри від Землі. Зовсім поруч за мірками Всесвіту. Ось тільки як до них догукатися, як привернути їхню увагу, запевнити їх, що ми не якісь там мурахи-комахи, а теж знаходимося на найвищому щаблі розвитку живих організмів, бодай і лише в межах Землі.

Іноді з’являється заспокійлива думка: а раптом їх взагалі немає.

Раптом то всього лише легенди про їхнє перебування на місячній поверхні, мрія землян, міраж, який ми бачимо, бо дуже багнемо його бачити. Як і посадку їхнього корабля на місяці,

В міжзоряних пришельців на Місяці — місяченьку вона не дуже вірила,

хоча й багла вірити. Але серед безвір’я та й холодила душу льодинка; а раптом вони — ВОНИ — і справді вже тисячі років використовують Місяць як перевалочну базу під час своїх мандрів Всесвітом? І хазяйнують на нашому нічному світилі, ігноруючи нас, як колись, мільйони років тому ігнорували на Землі динозаврів? А раптом ми й справді для них, що ті мурахи на її ранчо? Гірше, якщо вони — пришельці, — мурахоїди. Є на Землі така родина ссавців роду неповнозубих, які живляться мурахами, комахами, термітами, та їхніми личинками. А раптом…

Зникають же люди на Землі — як кажуть, з доброго дива. Тисячами! Десятками тисяч! Сотнями тисяч в масштабах всієї Землі, Несподівано і безслідно. Раптом їх і відловлюють ВОНИ, мурахоїди з глибин Всесвіту, маючи при цьому зовсім інші критерії гуманізму, моралі, доброти тощо. Якщо взагалі мають…

Але скільки вона не вдивлялася через трубу свого любительського телескопа на Місяць, відповіді не знаходила, А тим часом льодинка-крижинка в душі все холодила й холодила. Іноді їй здавалося, що вона відчуває — кожною клітиною свого тіла, — їхню присутність, як і те, що вони спостерігають за її телескопом і знають чого вона вдивляється ночами на Місяць і чого хоче…

Почулося гупання — хтось піднімався трапом у Білу вежу. Вона чомусь насторожилась, хоч і знала, що внизу знаходяться препильні агенти охорони і стороннього сюди вони не пропустять.

Та й нізвідки йому взятися — сторонньому.

Ще мить і в Білій вежі з’явився він, президент.

— Ба! Ось де ти?! Нарешті я тебе знайшов, — він був у доброму настрої, що з ним траплялося рідко.

Піднявшись, роздивлявся.

— А в тебе тут затишно, і — романтично. Та й ближче до неба. Біла вежа, зоряна ніч… Ти непогано влаштувалася… Ой, ой, як багато, виявляється, в небі зірок! Справді міріади! Тепер я знатиму де минають ночі моєї жони.

— Всього лише біля окуляра телескопа.

— Але ж у Білій вежі під зоряним небом… Дозволь і мені зазирнути з твій телескоп. Краєм ока, га? Закортіло бодай раз подивитися на Місяць озброєним оком — невже і справді там, приземлився чужий корабель? Може ти вже й бачила пришельців на Місяці, га? Як ти гадаєш, коли-небудь нам вдасться встановити з ними контакт? З братами нашими по розуму.

— Якщо тільки вони… брати, — зіткнула дружина. — Але я тебе про інше хочу запитати. Чому ми, вперше в історії побувавши на Місяці, більше не посилаємо туди своїх астронавтів?

— Вважай, що це, така собі… апорія.

— Пригадую, в грецької перекладається як безвихідь.

— Саме так — безвихідь. БЕЗВИХІДЬ. Це є відповідь на запитання твоє.

— І все ж… Я ще раз повторюю: чому ми більше не літаємо на Місяць?

— Та тому не літаємо, що вони… Розумієш, ВОНИ туди літають. А двом на Місяці тісно.

— ВОНИ ЛІТАТЬ НА НАШ МІСЯЦЬ, а нам — зась?

— Він такий же наш, як і їхній. Більше їхній. Хоч і є найближчим до Землі небесним тілом, супутником нашої, а не, приміром, їхньої планети.

— Ти хочеш сказати, що вони… ВОНИ… що ми…

— Так, саме це я і хочу сказати, моя дорога.

— Ми не йдемо з ними на контакт чи вони не йдуть з нами?

— У твоєму запитанні вже є відповідь.

Він надового вмовк, вказівним пальцем тручи скроню — там раптом почав стукотіти якийсь підозрілий молоточок.

— Ти пригадуєш, — нарешті порушив він мовчанку. — Як минулого літа у нас на ранчо вперше завелися мурахи, влаштувавши — без нашого на те дозволу — ціле муравлисько. Тоді ледве їх спекались.

— Простіше, витурлити їх з ранчо. Та й по тому. Хоча… Чому ми не пішли з ними на контакт. Тай зараз, як вони повернулися, не підімо.

— З комахами встановлювати контакт? Нам, людям… Які стоять на найвищому щаблі розвитку живих організмів? Навіть при всьому бажанні як нам встановити з ними контакт? З мурашвою. Чому ти мовчиш?

— У твоїх словах закладена й відповідь.

— Виходять, апорія?

— Так, безвихідь. Вони на мажуть з нами встановити контакт по тій причині, що ми не можемо встановити контакт з мурашками. Як і самі мурашки з нами — якби й захотіли.

— Справді апорія… БЕЗВИХІДЬ… Стривай! Ти хочеш сказати, що вони… ВОНИ… Пришельці із Всесвіту, з позаземної цивілізації?

— Так, хочу. Як ми, люди, знаходимося на найвищому щаблі розвитку живих організмів, але тільки в масштабах Землі, так вони… Розумієш, ВОНИ знаходяться на найвищому щаблі розвитку розумних істот, але в масштабах Всесвіту, віддалених від нас можливо й мільярдами світлових років. От вони й виявляють де нас нуль уваги. В цьому їхня перевага і страшна, незбагненна нам сила.

— І це твориться на нашому Місяці?

— Це тільки так здасться, що Місяць наш. До речі, здається лише нам. А що їм здається… Нам сіє невідомо, відомо лише — і це таємниця з наш Місяць — їхня база. Очевидно, вони його освоїли ще тоді, коли на землі панували динозаври, якими, зрозуміло, не цікавилися. І коли ми, хомо сапієнс, з’явилися на землі, вони й на нас не звернули уваги. Ми ж такі тварини. Як і решта тваринною світу. Яка, мовляв, різниця, динозаври чи ссавці?

— Але ж ми володіємо розумом.

— Наш розум в порівнянні з їхнім… Ні немає чого порівнювати. А ось коли ми з’явилися зі своїми кораблями на Місяці, на їхньому Місяці, вони сприйняли нас так, як ми сприйняли…

— Мурашок у себе на ранчо?

— Так, але як ми вигнали мурашок із свого ранчо, так вони вигнали нас Місяця. Давши нам зрозуміти, що нам на Місяць — зась! Ми це

збагнули і все зваживши, змушені були підкоритися, і більше на Місяць не літаємо. Аби бува не встряти з ними в конфлікт, що безперечно матиме сумні наслідки для Землі.

Довго мовчав, тручи пальцем скроню — молоточок у ній все стукотів і стукотів, наче намагався щось йому передати.

— Та і як не підкоритися, як ми, біологічні істоти, слабенькі, до речі, а вони — мисляча енергія. Всемогутня, незбагненна і невідома нам. Мисляча енергія Всесвіту, Очевидно, надзвичайно руйнівна. Та енергія, якій навіть підкоряються зорі. Час і простір. До всього ж їхня цивілізація випереджає нашу на мільйоноліття… Одне слово, купівля нового для тебе плаття з нагоди прибуття корабля позаземної цивілізації, відміняється…

— Жаль, — зітхнула вона, — що ми для них такі мізерні. Зайшовши без нашого дозволу до нашого дому, вони нас ще й ігнорують.

— Можливо, це й добре, що нічого не знаємо про рівень їхньої моралі, гуманізму, розуміння добра і зла. Не знаємо, чи й взагалі вони у них є. Як зокрема й добро. Зло, — але з нашої точки зору, — у них може бути. У їх розумінні… Між іншим, термін гуманізм трактується з латини, як людяний. Або — ставлення до людини, — а вони, між іншим, не люди, — ставлення як до найвищої цінності. Захист права особистості на свободу, всебічний розвиток, щастя і прояв своїх здібностей… А раптом їм, даруй, все це до фені? Наш гуманізм. Власне, гуманізм у нашому розумінні, У них видно свій гуманізм, від якого нам не поздоровиться.

— І яке ви прийняли рішення? З приводу посадки чужого корабля на Місяці — якщо тільки він там справді здійснив посадку?

— Засекретити на 50 років. Тим більше, ВОНИ самі розсекречуватися не бажають. Длубаються на Місяці, то хай собі й длубаються. А звідки вони прилетіли і чого — це їхні клопіт. Та и не перший це візит

позаземних цивілізацій до нашого нічного світила, і, гадаю, не останній. Майже всі астронавти, як і літали в космосі і побували на Місяці, зустрічалися з тим явищем, яке ми трактуємо як НЛО.

— Чому ж вони про це жодного разу не заявили у пресі?

— А тому… Тут ще багато чого неясного, не певного, не стовідсотково вірного. А визнання, того, що у Всесвіті є цивілізація жахливо могутніша за нашу і що вона господарює на Місяці… Ні, краще людство передчасно не лякати, інакше це може кардинально змінити хід історії, міжнародної науки, політики, тощо. А ми, зіткнувшись з такою цивілізацією і справді можемо опинитися в ролі мурах на ранчо. Та, врешті-решт, — удавано обурився він, — ти покажеш мені як користуватися телескопом? Хочу подивитися на Місяць. А раптом побачу там їх, гостей із Всесвіту? Братів наших по розуму. Якщо тільки вони, — зітхнув, сідаючи до окуляра телескопа, — виявляться нашими братами…